

Uppgifter rörande Staden Engelholm. 1mo Enligt handlingar skall staden år 1516: blifvit flyttad från Luntertun, ungefärligen 1/4^{dels} mil härifrån, hwilket år Luntertun skall blifvit raseradt och kyrckan hwarefter Rudera ännu finnas, nedrifwen. På berörde ställe finnes nu endast en Bondegård, lydande under Säteriet Engeltofta, men likväl årligen till Landscrona Kyrcka ärlägger någon afgift af Lax. Huru widt stadens område tillförne warit, derpå finnes inga Authentiqves handlingar hwilcka förmodeligen, åren 1744 och 1745: då Staden sidstnemnde år, utom kyrckan och 2^{ne} hus genom Eldswåda i aska lades, förmodeligen upbrunnit.

2do Till Staden äro Aderton så kallade Sädes Parter, och består hwarje Sädespart af ungefärligen sex tunnelands åcker och Sex Lass Hö. Hvaraf är till Pastor i Staden anslagen en Sädespart, och till Borgmästaren en half, såsom lönings jord. Till hwarje Sädespart hör ett Lax fiske i Åen Rön, samt således Aderton sådana fisken, hwilcka icke genom köp få söndras ifrån jorden, men utom desse, finnes Aderton så kallade gatehus fisken, hwilcka kunna afyttras till hwem som hälst.

3° Som Staden och orten häromkring warit beswärad med en tärande flygsand, så har på Kronans bekostnad, sådane mått och steg vidtagits, att flygsanden blifvit dämpad, hwarmed början skjedde år 1739, och finnes nu medelst en sådan widtagen åtgärd, här vid Staden fyra Planteringar, till hwilkas widmagt hållande endast fordras stängsel, som utgöres af de hemmans ägare, hwilkas Rågångar till Planteringarne äro gräntsande. Tillförne har en af Konungens Befallningshafvande i Länet tillsatt Directeur, jemte flere wårdare, häröfver haft tillsyn, som af Kongl: Maj^t och Kronan blifvit löner tillslagne, hwilka löner sedermera blifvit indragne, och hafva i det ställe wissa Åboar såsom tillsyningsmän blifvit tillsatta. Konungens Befallnings hafvande i Länet, som öfver nemnde Planteringar har Öfverinseende, förordnar likväl någon Directeur till upsigten härå. All åverkan som å Planteringarne skjer, anses af urbota egenskap.

4° Staden åligger hålla 2^{ne} Båtsmän i freds tider och 4ra i krigs tider för hwilcka i stället att hålla dem in Natura, betalas en Årlig Vacance afgift.

5° Reserve skjutsen utgöres af Staden jemte tillgräntsande Byar Skjörpinge och Rebbelberga, med 55: stycken hästar.

6° Sedan de öfver Åen Rön tillförne anlagde Broar, dels genom Ålder och dels genom wattufloed bordtgångit, så har en Bro för några År sedan på Stadens samt Bjäre och Södra Åsbo häraders kostnad blifvit uppbyggd, hwilcken Bro, till utseende och waractighet torde täfla med de fläste i Riket. För farten öfver berörde Bro ärlägges afgift 3: rst Banco för hwarje häst och fäkreatur, samt för hwarje Person 1. rst^t. från hwilken afgift, Staden samt förenemde härader äro frie.

7° Någre Publique inrättningar finnas intet i staden.

8° Utom några få hus som äro grundmurade, bestå de öfrige af Korsvärck, hwilcka äro hundrade till antalet.

9° På trenne sidor omgifwes Staden af Rönne Å, härledande sig till hufvudsakelig del från Ring Sjö utfallande i Kulla wiken vid Saltsjön. Uti berörde Å fins en hög backe Rönneholm obebyggd, men fordom skallwvarit försedd med förswars wärck, hvaraf Rudera synes, då lågt watten inträffar.

10° Någon Hamn har Staden icke, utan gagnar Skipparekroken och den så kallade Grytan ungefärligen 1. mihl härifrån till upplags Platsen.

11° Fisk fångsten i Åen Rön består egenteligen af Lax, hwilken i fordna tider, skall warit så betydlig, att enligt flere gamle mäns intygande, hafwa tjenstehjonen vid deras städjande, hos sina tillkommande husbönder förbehållit sig endast någre dagar i weckan att äta Lax. Att fångsten häraf varit ansenlig det vitsordas af många, och styrckes äfven derigenom, att uti Stadens wapen äro 2^{ne} Laxar tecknade.-

12° Fordom har denna Stad lydt under Lands tinget men år 1676: på Riksdagen i Upsala bekom Staden Justitiarius och 4^{ne} Besittare, hwälkas dommar i twistemål genom wad gingo till Hellsingborgs Rådstufwu Rätt, men gå nu till Kongl götha Hofrätt.

Engelholm den 23^{die} Augusti 1817

G Borup